

ciële ruimte hebt om zelf het probleem van de instapregeling op te lossen? In theater wordt slechts 15 miljoen frank voor projecten gereserveerd, naast structurele toelagen van 600 miljoen. In dans ligt die verhouding op 1/6: 12 miljoen voor de projecten, 70 miljoen voor de structuren. Met een 1/6-verhouding creëert u een theater-projectenpot van 100 miljoen frank. U zou zo toch meteen heel wat jonge theatermakers op weg kunnen zetten?

Staf Pelckmans: Daar ben ik het voor een groot stuk mee eens, maar opnieuw komt dan die historische context naar boven. Die 600 miljoen heeft een heel lange geschiedenis en dat wordt zorgvuldig bewaakt. Zo relatief is ons werk dan weer wel... Wijzelf zijn vooral met artistieke normen bezig, maar willens nillens moet men altijd strategisch en diplomatisch denken. Je kan natuurlijk het spel heel hard spelen, maar dan loop je het risico alles te verliezen.

Etcetera: Een gevolg van die behoedzame strategie is wel dat er nauwelijks rotatie is. Om de vier jaar zullen er twee gezelschappen uit de boot vallen en twee jonge groepen een kans krijgen. Zoiets?

Staf Pelckmans: Dat is één van de problemen. Dat hebben we duidelijk ondervonden.

Bruno Verbergt: Een andere oplossing voor dit probleem waaraan wij binnen de raad denken, is een veel grotere steun voor de kunstencentra. De Raad voor Dans opteert voor een vijftal actieve 'projectontwikkelaars'. Het is misschien veel logischer dat zij voldoende ondersteund worden, zodat ze een aantal jonge choreografen kunnen opvangen. Maar zelfs in dat geval is er meer flexibiliteit nodig en toch ook nog meer geld voor de projectenpot.

Etcetera: Moeten er subsidies toegekend worden aan de 'projectontwikkelaar' of aan de artiest zelf? En de kunstencentra hebben toch al een decretale opdracht voor projectontwikkeling?

Johan Van Heddegem: Dat is een redelijk minimale opdracht. De kunstencentra creëren veel meer dan het decreet oplegt. Er is zelfs het gevoel dat er teveel gecreëerd wordt. Maar dat is eigenlijk een andere discussie die te maken heeft met mogelijke kwaliteitseisen. Wel kan geconstaterd worden dat de relatie tussen artiest en kunstencentrum heel wisse-

lend is. Projectontwikkeling, productie of coproductie wordt heel verschillend ingevuld en varieert van het uitlenen van een busje tot een inhoudelijk initiatief. Men merkt ook dat eenzelfde gezelschap door verschillende kunstencentra wordt opgeëist als huisgezelschap, net zoals gezelschappen of individuele kunstenaars die een project willen realiseren, bij diverse kunstencentra gaan shoppen.

In het budget voor de kunstencentra bestaat er niet zoiets als een projectenpot. Maar de kunstencentra doen wel vaak een beroep op de andere bestaande projectenpotten. Als raad ziet men pas bij de jaarrekening wat daarvan binnengekomen is, dat weet men nooit op voorhand. Omgekeerd investeren de kunstencentra, ondanks hun beperkte middelen, nu reeds veel geld in bijvoorbeeld dansprojecten.

Eddy Frans: Daar wil ik even op aansluiten. In het muziektheater is het moment van grote demoralisering bij de gezelschappen niet zozeer de melding van de karige budgetten geweest, dan wel de beslissing van de Singel om zijn operafestival niet te continueren.

'Middenveld'

Etcetera: Even terug naar de vergelijking tussen theater en dans. In het theater blijkt de historische context zwaar door te wegen, zodat er – zo begrijp ik – een aantal gezelschappen ten onrechte structureel gesubsidieerd blijven. In dans kent men deze situatie niet door het gebrek aan middelen: slechts enkelen worden structureel gesubsidieerd. Maar is daarmee het probleem opgelost? Wat doet u met de vele choreografen die geen structurele toelage krijgen, maar eveneens de fase van de projecten al lang voorbij zijn?

Bruno Verbergt: Dat is binnen de raad een heel verwarde discussie. Wij hebben aan die groep choreografen een bepaalde term gegeven, bij gebrek aan beter: het middenveld. Door de beperking van middelen hebben we inderdaad scherpe keuzes moeten maken, een keuze voor topkwaliteit, voor diegenen die echt bovendienven. Maar die anderen, die niet echt bovendienven, hebben die in het landschap toch ook niet een bepaalde betekenis? Dat is constant de discussie.

Etcetera: Als er meer middelen gevraagd worden, verwijst de raad dan naar de niet-

betoelaging van dat 'middenveld'?

Bruno Verbergt: Neen. We vragen meer geld voor die gezelschappen waarvan we absoluut, absoluut vinden dat ze erbij horen. We spreken wel over de initiatieven die moeten genomen worden om een echt dansklimaat tot leven te brengen, zoals het verhogen van de speelkansen voor de gezelschappen.

Etcetera: Internationaal is het perspectief voor dansgezelschappen veel rooskleuriger, maar nationaal blijven er toch nog steeds veel meer speelkansen voor theatergezelschappen.

Staf Pelckmans: Organisatoren komen zeker gemakkelijker naar theater dan naar dans, omdat ze nu eenmaal een theatertraditie hebben. Vaak heeft het ook te maken met een specifieke know how: een muziektheaterproductie vraagt organisatorisch, productie- en financieel vaak meer dan een theatervoorstelling.

Overleg

Etcetera: Die constante verwijzingen naar elkaars werkveld, is dat geen impliciete oproep om wat vaker samen rond de tafel te gaan zitten?

Bruno Verbergt: Er is een sporadisch overleg tussen de verschillende voorzitters van de raden, maar dat is nog veel te beperkt.

Johan Van Heddegem: Er is ooit één gemeenschappelijke vergadering geweest tussen de Raad voor Nederlandstalige Dramatische Kunst en de Raad voor Kunstencentra.

Bruno Verbergt: Ik treed minister Martens bij als hij zegt tot één Raad voor Cultuur te willen komen. Ik zou misschien zeggen: één Raad voor de Podiumkunsten.

Staf Pelckmans: Om een andere reden zijn wij de problemen niet helemaal machtig. Dit is immers een voluntariaatsraad. Als je vanuit zo'n raad ingrijpende wijzigingen wilt voorstellen, moet je keiharde argumenten op tafel kunnen leggen, moet je goed geïnformeerd zijn, een goed geschreven verslag voorleggen. Daar hebben we nu misschien wel de mensen voor, maar zeker niet de tijd, noch de middelen. Alleen al het zien van alle theaterpremières is een dagtaak, het beoordelen ervan een andere dagtaak en de beleidsvertaling nog eentje. Dat kan men van deze raad niet verwachten. Ik voer dus een pleidooi voor een beroepsraad.